

ТЕХНОЛОГІЇ

Враховуючи сучасні тенденції розвитку технологічної освіти не лише в межах вітчизняного, але й зарубіжного досвіду, програма ставить наступні *завдання*:

- індивідуальний розвиток особистості, розкриття її творчого потенціалу через реалізацію особистісно-орієнтованої парадигми навчання;
- розвиток у старшокласників критичного мислення, як засобу саморозвитку, пошуку і застосування знань на практиці, які є спільними для будь-яких видів виробничої діяльності людини;
- оволодіння вміннями практичного використання нових інформаційно-комунікаційних технологій, інтернет технологій;
- формування системи компетентностей про перетворюючу діяльність людини, як основи для навчання впродовж життя;
- розширення та систематизація знань про технології і технологічну діяльність як основний засіб перетворювальної діяльності людини;
- виховання свідомої та активної життєвої позиції, готовності до співпраці в групі, відповідальності, вміння обґрунтовано відстоювати власну позицію, що є передумовою підготовки майбутнього громадянина до життя в демократичному суспільстві.

Програма технологій має модульну структуру і складається з двох частин – інваріантної та варіативної. Основою інваріантної складової є базовий модуль «Проектна технологія у перетворювальній діяльності людини». На вивчення базового модуля у кожному класі відводиться 12 годин.

Реалізація змісту варіативної частини програми також відбувається за проектною технологією, тобто за активної та інтерактивної діяльності учнів, з використанням і вдосконаленням того комплексу прийомів, які закладено у базовий модуль програми.

Вивчення другої частини програми (варіативної) передбачається у обсязі 20 годин (один варіативний модуль) у 10-му і 11-му класах. Модулі слід обирати з урахуванням побажань учнів, матеріально-технічної бази шкільних навчальних майстерень, регіональних і національних особливостей виробничого середовища, фахової підготовленості вчителя. Це дасть можливість учням, незалежно від профілю їх навчання, оволодіти практичними технологіями, які викликають зацікавленість.

Отже, в основу вивчення варіативних модулів покладено проектну діяльність учнів, результатом якої є творчий проект. Тематику творчих проектів учитель добирає з урахуванням часу, визначеного на вивчення матеріалу на уроках та самостійної роботи. На захист творчого проекту відводиться 1 година.

Варіативний модуль Технологія писанкарства

Варіативний модуль розроблено до навчальної програми «Технології. 10-12 класи».

Програмою модуля передбачено ознайомлення учнів з самобутньою і яскравою галуззю народної творчості – писанкарством. Адже писанки – це шедеври мініатюрного живопису, в яких народ виявив свій мистецький геній, свою здатність до творчого осмислення, художнього узагальнення навколишнього світу. Писанка – символ України, пам'ять про рідну землю, рідний край, оберіг на цій землі.

Писанки, прикрашені різноманітним орнаментом яйця, були в Україні одним з найпоширеніших видів народної творчості. Кількість композиційних схем та мотивів в оформленні писанок надзвичайно висока. Стосовно кольорової гамми – тут чітко визначається територіальна мета.

Вивчаючи матеріали з історії писанки учні знайомляться з регіональними особливостями писанок України, символікою та кольоровою гаммою, що сприяє створенню умов для реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання, виховання та розвитку особистості.

Виготовлення писанки передбачається через проектно-технологічну діяльність. Як результат роботи над змістом модуля, учні мають виконати проект.

Виготовляти задуману писанку необхідно враховуючи регіональні особливості писанок України, їх кольорової гамми та символіки.

Під час виконання робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця, санітарно-гігієнічним вимогам, правилам протипожежної безпеки.

Тематичний план 10 – 11 класи

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про різні види орнаментованих яєць (крашанки). Писанки регіонів України	4
2	Проектування та виготовлення писанки одного з регіонів України	14
3	Презентація та оцінка результатів проектної діяльності	2
	Всього	20

Орієнтовний перелік об'єктів праці

Писанка на курячому, гусячому, качиному яйці з символами регіонів України – Київщини, Слобожанщини, Львівщини, Буковини, Гуцульщини, Чернігівщини, Поділля.

Інструменти, обладнання та пристосування

1. Писачки з різним діаметром отворів	6. Скляні баночки 9,5 л. для розчину барвників
2. Олівець	7. Сірники
3. Циганська голка	8. Сухе пальне.
4. Металева підставка для свічки	9. Серветки з тканини
5. Ложки	

Матеріали

Яйце куряче (качине, гусяче), анілінові барвники, свічки парафінові (воскові), оцет 9%, сухе пальне.

Програмне та навчально-методичне забезпечення навчального плану

Кількість годин на тиждень

Програма розрахована на вивчення технологій в 11 класі в обсязі 1 година на тиждень.

Реквізити програми

Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Технології» 10-11 класи.
Рівень стандарту

Навчально-методичні комплекси

Модулі слід обирати з урахуванням побажань учнів, матеріально-технічної бази шкільних навчальних майстерень, регіональних і національних особливостей виробничого середовища, фахової підготовленості вчителя.

Перелік рекомендованої методичної літератури

1. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Технології» 10-11 класи. Рівень стандарту
2. Газета «Трудове навчання» видавництва «Шкільний світ».
3. Журнал «Трудова підготовка в рідній школі» видавництва «Педагогічна преса».
4. Науково-методичний журнал «Трудове навчання в школі». Видавнича група «Основа».
5. Гура Л.П. Міжнародний з'їзд писанкарів Київ. Матеріали науково-практичної конференції «Писанка-символ України» з Міжнародного з'їзду писанкарів 2-7 вересня 1992 року. – Київ 1993. – 128 с.
6. Білоус О., Старук З. Школа писанкарства: Навчально-методичні рекомендації. – К.: РВЦ КПОО, 2005. – 44 с.
7. Танасійчук С. «Символи в декоративному мистецтві України» Серія «Народне мистецтво»
8. Марта Зеник «Пише писанки бабуся, пише мама, пишу я». – Київ. 1992 р.
9. Верещак Г. «Писанкарство» Трудова підготовка в закладах освіти № 2,3 1998 р.
10. Іванченко Ю. «Христос Воскрес» Писанки в Україні. – Київ.: Муза, 1991 р.
11. Дмитренко М., Іваннікова Л. Українські символи. – К., 1994.
12. Веб-сайт <http://trudove.org.ua/>.
13. Веб-сайт <http://trudpalcv.at.ua/>.

Підручники

1. Технології: 11 кл.: підручник для загальноосвіт. Навч. закл.: рівень стандарту, академічний рівень / О. М. Коберник, А. І. Терещук, О. Г. Гервас (та ін..) – Харків: Сиція, 2012. – 160 с.: іл..
2. Технології: підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту, академічний рівень) / авт.. кол.: В. М. Мадзігон, А. М. Тарара. В. П. Тименко та ін.. – К.: Педагогічна думка, 2011. – 172 с., іл., табл.

**Основні вміння та навички, які повинні бути сформовані в учнів по
закінченню курсу
Базовий модуль**

Учень (учениця)

Характеризує синектику як технологію використання аналогій для процесу розв'язку проблем, основні методи творчої діяльності людини

Називає та використовує в проекті основні аналогії синектики: пряму, фантастичну, символічну тощо.

Формулює розв'язок проблеми з використанням абстрактної аналогії

Використовує мультимедійні та інші комунікаційні засоби для презентації теми чи проблеми проекту,

Використовує технології створення публікації за темою проекту

Характеризує основні поняття ергономіки;

Називає методи і засоби ергономічних досліджень;

Визначає санітарно-гігієнічні та естетичні умови праці.

Характеризує поняття моніторингу для визначення стану навколишнього середовища;

Називає техногенні проблеми в сучасному суспільстві;

Визначає вплив людини на екосистему;

Характеризує замкнені системи як один з видів безвідходного виробництва

Називає основні етапи проекту

Визначає та обґрунтовує тему проекту на основі отриманих знань

Відбирає природоохоронні технології для власного проекту

Характеризує основні функції професійної діяльності людини.

Пояснює основні поняття про культуру праці, сутність професійного становлення

Пояснює призначення та завдання портфоліо у професійному поступі людини.

Визначає складові частини власного портфоліо з урахуванням особистісних досягнень та життєвих планів на майбутнє.

Визначає цілі та завдання власного проекту

Характеризує фактори що впливають на власний вибір майбутньої професійної діяльності

Складає план дій стосовно власної кар'єри

Варіативний модуль

Характеризує писанкарство як вид декоративно-ужиткового мистецтва;

Називає і розпізнає: техніки виготовлення писанок, символіку і кольорову гамму писанок регіонів України;

Обґрунтовує добір матеріалів та пристосувань для виготовлення писанки.

Організовує робоче місце.

Дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог, правил

пожежної безпеки.

Складає: план роботи з виконання проекту та план проектної діяльності;

Здійснює: пошук інформації та виробів аналогів;

Аналізує та систематизує інформацію;

Має уявлення про техніки виготовлення писанок, символіку та кольорову гамму писанок регіонів України;

Створює: ескіз писанки обраного регіона України;

Складає: карту послідовності нанесення кольорів;

добирає яйце, анілінові барвники відповідних кольорів, писачок з певним діаметром отвору;

Готує: поверхню яйця, розчини барвників та оцту 9%, свічки, сухе пальне.

Виконує: нанесення олівцем тонкими лініями сюжетного малюнка на поверхню яйця, поступове закриття парафіном чи воском елементів малюнка і фарбування за складеною картою нанесення кольорів, висушування писанки, видування (якщо яйце було куплене в магазині)зняття парафіну (воску).

Контролює: якість готової писанки;

Організовує: робоче місце під час виконання різних робіт;

Дотримується: правил безпечної праці, правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних вимог.

Визначає собівартість виробу;

Розробляє рекламу;

Характеризує складові портфолію;

компонує портфолію;

захищає проект;

здійснює оцінку виготовленого виробу і процесу праці за загальними естетичними, художніми та функціональними показниками

**Календарно-тематичне планування з технологій
в 10 класі
(35 годин навчального часу; 1 година на тиждень)**

№	Зміст уроку	Дата	Примітки
Базовий модуль (12 год.)			
Розділ 1. ПРОЕКТУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ (2 год.)			
1.	Загальні основи проектування у виробничій діяльності людини. Види проектів.		
2.	Етапи та стадії виробничого й навчального проектування		
Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)			
3.	Основні інформаційні джерела. Технологія пошуку інформації засобами Інтернету.		
4.	Технологія створення банку ідей.		
5.	Аналіз існуючих виробів та визначення завдань проекту.		
6.	Аналіз та компонування інформації для проекту.		
Розділ 3. ХУДОЖНЄ КОНСТРУЮВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (3 год.)			
7.	Загальні відомості про дизайн.		
8.	Стадії дизайну об'єктів технологічної діяльності.		
9.	Технологія створення дизайн-проекту. Складання проекто-технологічної документації.		
Розділ 5. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ (3 год.)			
10.	Навчальний дизайн-проект.		
11.	Економічне обґрунтування проекту.		
12.	Маркетингові дослідження проекту.		
Тематичне оцінювання			
Варіативний модуль (20 год.)			
Розділ 1. Загальні відомості про різні види орнаментованих яєць. Писанки регіонів України. (4 год.)			
13.	Короткі історичні відомості про техніки виготовлення писанок: крашанка, крапанка, мальованка, писанка, восковко-бісерка. Регіональні особливості, символіка та кольорова гамма писанок України.		
14.	Матеріали для виготовлення писанки, їх властивості. (яйце, анілінові барвники, оцет 9%, свічки парафінові або воскові) Інструменти та пристосування (писачок, олівець, ложка, металева підставка для свічки, сірники, салфетки, скляні баночки 0,5 л.).		
15.	Правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні		

	вимоги. Організація робочого місця. Протипожежна безпека.		
16.	Ознайомлення з технологією писанкарства.		
Розділ 2. Проектування та виготовлення писанки одного з регіонів України (14+1 год.)			
17.	Постановка проблем. Визначення завдань для виконання проекту.		
18.	Робота з пошуку і накопиченню інформації. Аналіз та систематизація накопиченої інформації.		
19.	Розробка ескізу писанки обраного регіону.		
20.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: приготування яйця; Видування яйця (за потребою).		
21.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: приготування матеріалів, інструментів, пристосувань.		
22.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: нанесення малюнка на поверхню яйця олівцем відповідно ескізу.		
23.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: нанесення кольорової гамми за схемою написання кольорів; висушування поверхні писанки.		
24.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: нанесення кольорової гамми за схемою написання кольорів; висушування поверхні писанки.		
25.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: нанесення кольорової гамми за схемою написання кольорів; висушування поверхні писанки.		
26.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: нанесення кольорової гамми за схемою написання кольорів; висушування поверхні писанки.		
27.	Технологічна послідовність виготовлення писанки: зняття парафіну(воску).		
28.	Контроль якості нанесеного сюжетного малюнка.		
29.	Догляд за виробом.		
30.	Економічне обґрунтування виробу. Маркетингові дослідження.		
31.	Розробка реклами		
Розділ 3. Презентація та оцінка проектної діяльності. (2+1 год.)			
32.	Компонування порт фолію проекту.		
33.	Захист проекту (за планом)		
34.	Резервний час		
Тематичне оцінювання			